

KNOWLEDGE CENTRE FOR AGRICULTURE

Cattle

Produktionsøkonomi Kvæg 2012

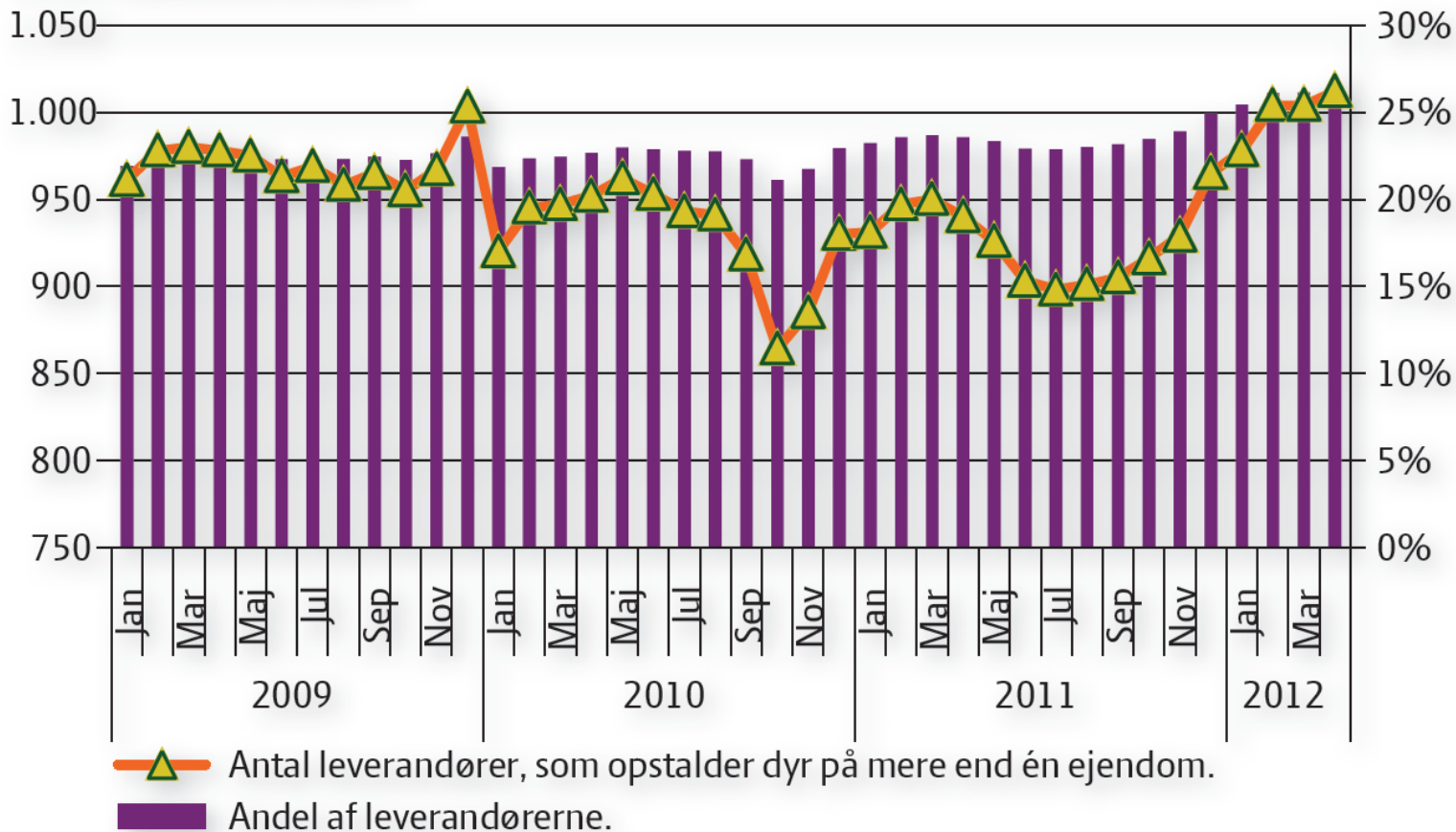

Tabeller og
grafer

Vækst gennem opkøb

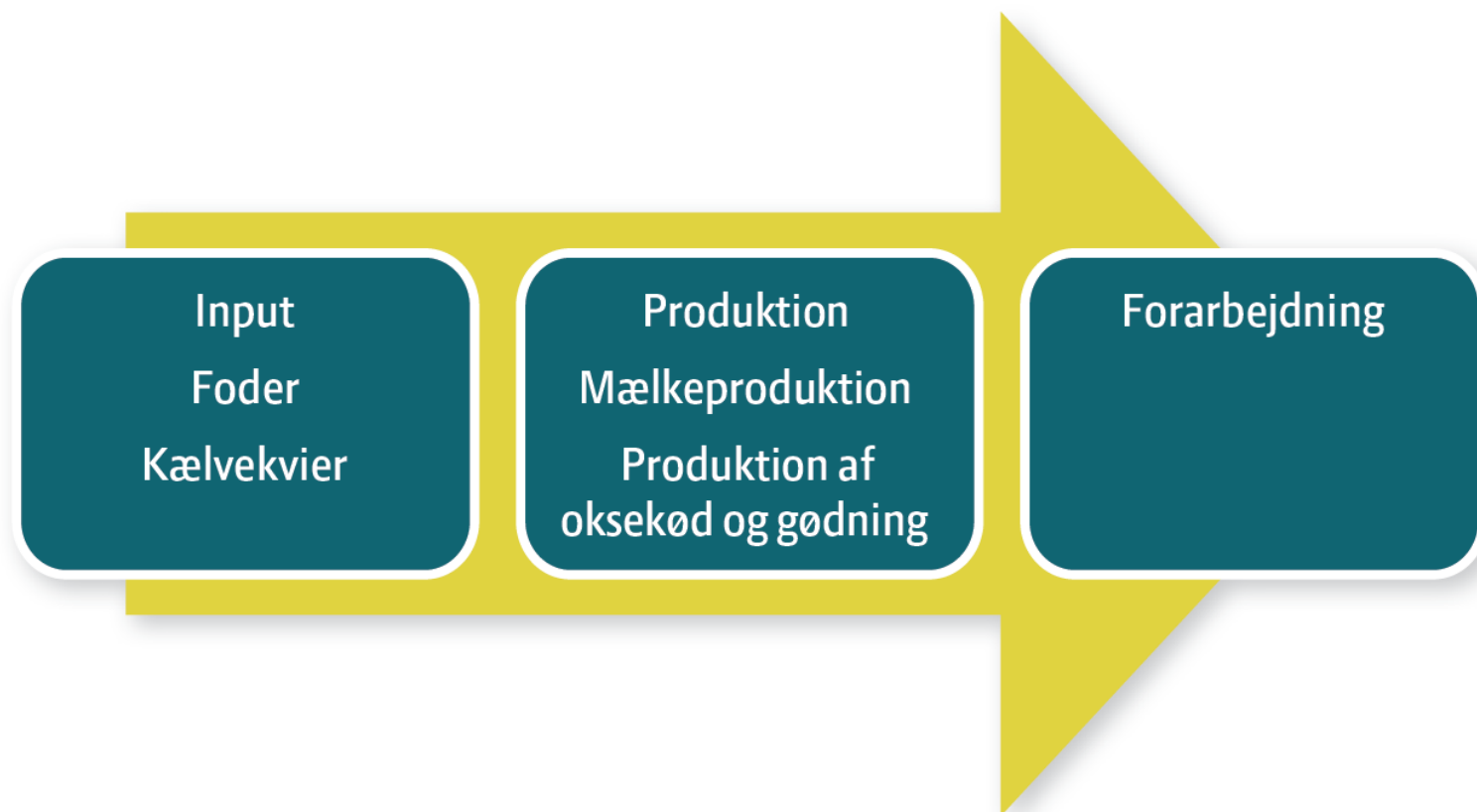

Antal mælkeleverandører

Figur 1. Antal og andel af mælkeleverandørerne, som opstaller dyr på mere end en ejendom. Data er baseret på oplysninger fra Kvægdatabase.

Figur 2. Mælkeproduktionens værdikæde.

Tabel 1. Opnåede cash-flow fra driften baseret på resultater fra Business Check Kvæg 2011.

	Mark*		Stald**		Betalingsrettigheder*** Kr./stk.
	Gns.	90 % fraktil	Gns.	90 % fraktil	
Bruttoudbytte	9.001	9.730	26.156	29.902	3.330
Stykomkostninger	2.052	1.477	15.137	13.884	
Dækningsbidrag	6.949	8.253	11.019	16.018	
Kontante kapacitetsomkostninger	5.359	5.026	4.455	4.544	
Ejeraflønning	948	421	2.118	4.286	
Cash-flow	642	2.806	4.446	7.188	
Cash-flow v. grovf.pris på 1,25 kr./FE	2.051	4.188	3.458	6.240	

* Bedrifter med mellem 0,8 og 1,25 ha græs pr. ha majs

** Bedrifter med konventionel produktion, stor race og malkestald

***Betalingsrettighedernes nuværende værdi.

Tabel 2. Nutidsværdi af produktionsanlægget ved forskellige niveauer af cash-flow fra stalden og to kalkulationsrenteniveauer.

	"Gennemsnitligt niveau"		"Højt niveau"	
	8	10	8	10
Cash-flow fra stalden, kr./ko inkl. opdræt	2.500		5.200	
Mark, kr./ha	2.100		4.200	
Betalingsrettigheder, kr./stk.				
2012-2018	3.300		3.300	
2019-2020	2.266		2.266	
2021-2028	2.200		2.200	
2029-2035	2.000		2.000	
2036 og fremefter	0		0	
Kalkulationsrente, %	8	10	8	10
Nutidsværdi af ejendommen, mio. kr.	15,2	12,6	25,4	21,2

Optimering af foderforsyningen – kend bedriftens potentiale

Tabel 1. Foder- og markplaner baseret på normudbytter.
Foderplan

Kraftfoder	Pris kr./kg	Majsensilage + græsensilage	Kolbemajsens.	Kombination med roer
Vårbyg, valset	1,30	2,8		1,2
Rapskage	1,45	2,3	2,4	2,8
Sojaskrå, afskallet	2,40	1,0	0,9	0,5
Roepiller, umelasseret	1,58			1,0
Grovfoder	% tørstof (kg Ts/FE)			
Kløvergræsensilage	40,4 (1,19)	4,9	6,1	8,6
Majshelsæd	34,3 (1,14)	9,8	6,1	4,5
Kolbemajs	51,0 (0,93)		5,0	
Roer	18,0 (1,01)			2,9
Sum		20,8	20,5	21,6

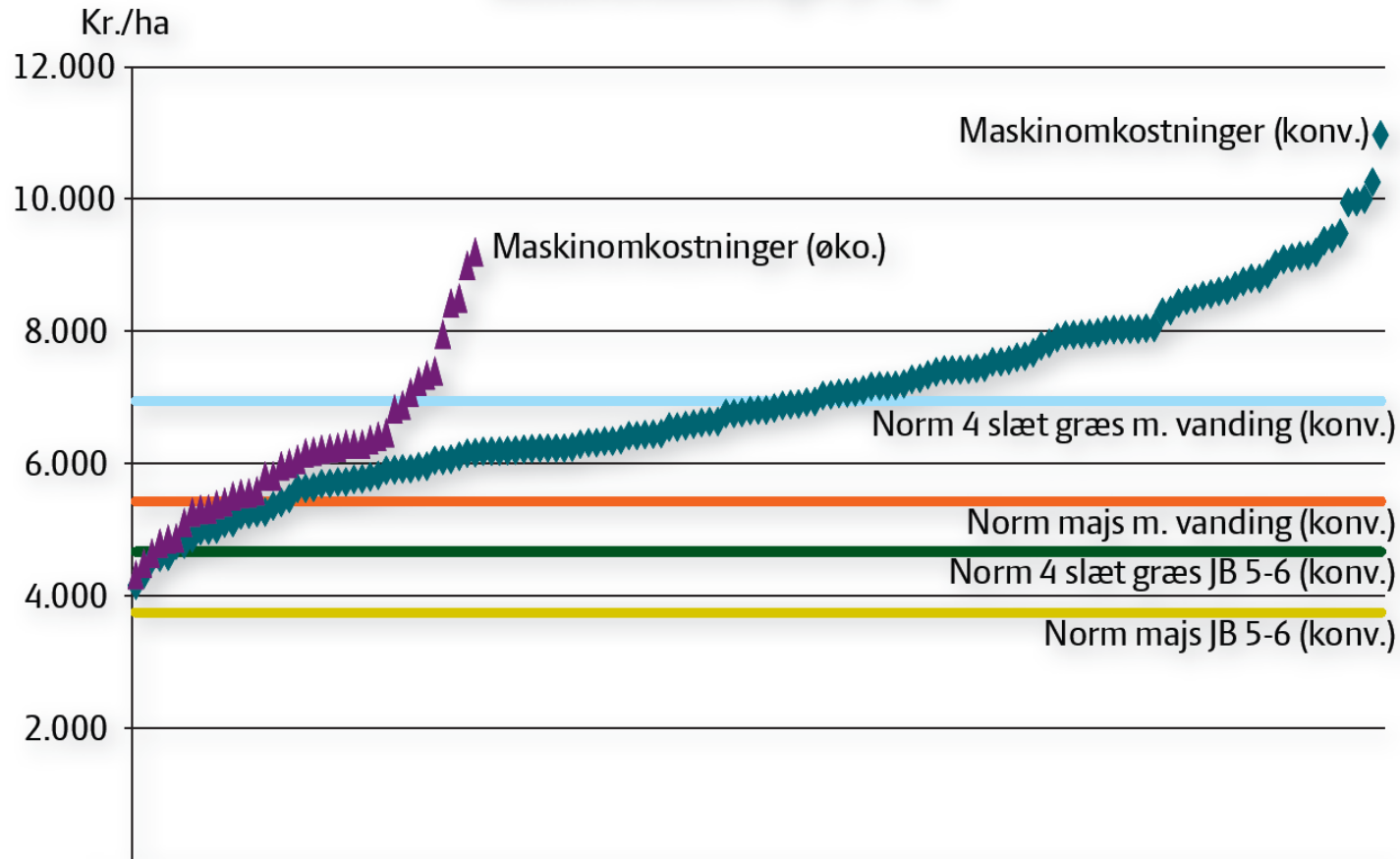
Markplan v. normudbytter

Afgrøde	Udbytte	Majsensilage + græsensilage	Kolbemajsens.	Kombiration med roer
Vårbyg, salg kg	5.700	54,1	67,0	67,1
Foderbyg, kg	5.700	39,2	0,5	17,5
Roer, FE	13.000			15,0
Slætgræs, FE	9.500	46,8	53,9	68,5
Majs til helsæd, FE	11.000	59,9	40,1	31,8
Kolbemajs, FE	9.300		38,5	
Areal anvendt til dyrkning af foder, ha		145,9	133,0	132,9
Produktionsresultat		3.917.301	3.914.524	3.897.437
Resultat i forhold til majsens. + græsens.		0	-2.777	-19.864

Tabel 2. Foder- og markplaner – egne forudsætninger.
Markplan v. landmandens egne udbytter

Afgrøde	Udbytte	Majsensilage + græsensilage	Kolbemajs- ensilage	Kombiration med roer
Vårbyg, salg kg	5.700	31,6	37,8	55,2
Foderbyg, kg	5.700	39,2	0,5	17,5
Roer, FE	13.000			15,0
Slætgræs, FE	9.500	46,8	53,9	68,5
Majs til helsæd, FE	8.000	82,4	55,1	43,7
Kolbemajs, FE	6.800		52,7	
Areal anvendt til dyrkning af foder, ha		168,4	162,2	144,8
Produktionsresultat		3.610.546	3.538.032	3.740.666
Resultat i forhold til majsens. + græsens.		0	-72.513	+130.120

Maskinomkostninger pr. ha

Figur 1. Maskinomkostninger pr. ha.
Kilde: Business Check Kvæg 2011.

Salmonella Dublin kan give store tab

Tabel 1. De økonomiske tab ved infektion med Salmonella Dublin.

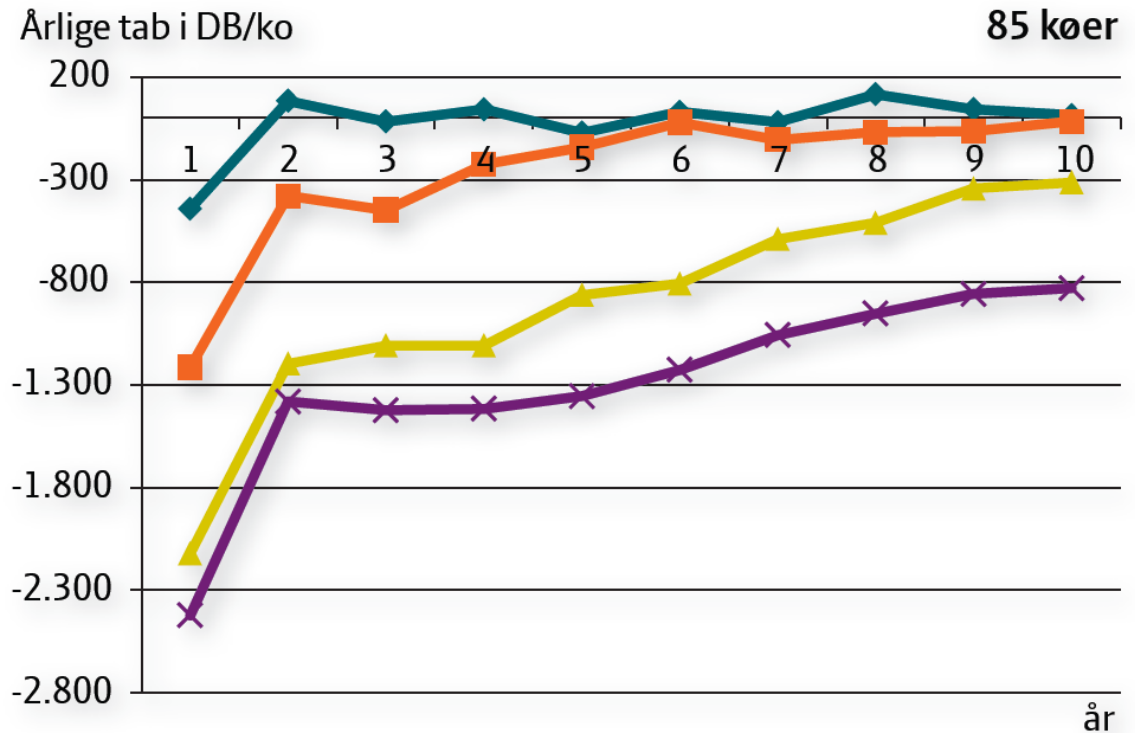
Management					
Antal køer	Tab	Meget hensigtsmæssig	Hensigtsmæssig	Uhensigtsmæssig	Meget uhensigtsmæssig
Beløb i 1.000 kr.					
85	År 1	38	103	180	206
	Gennemsnit, år 1-10	2	23	76	109
	Nutidsværdi, tab år 1-10*	22	202	632	883
200	År 1	87	304	473	534
	Gennemsnit, år 1-10	14	156	310	333
	Nutidsværdi, tab år 1-10*	129	1.266	2.431	2.638
400	År 1	151	601	861	985
	Gennemsnit, år 1-10	36	419	653	738
	Nutidsværdi, tab år 1-10*	313	3.255	5.013	5.636

*) Der er anvendt en diskonteringsrente på 5 %.

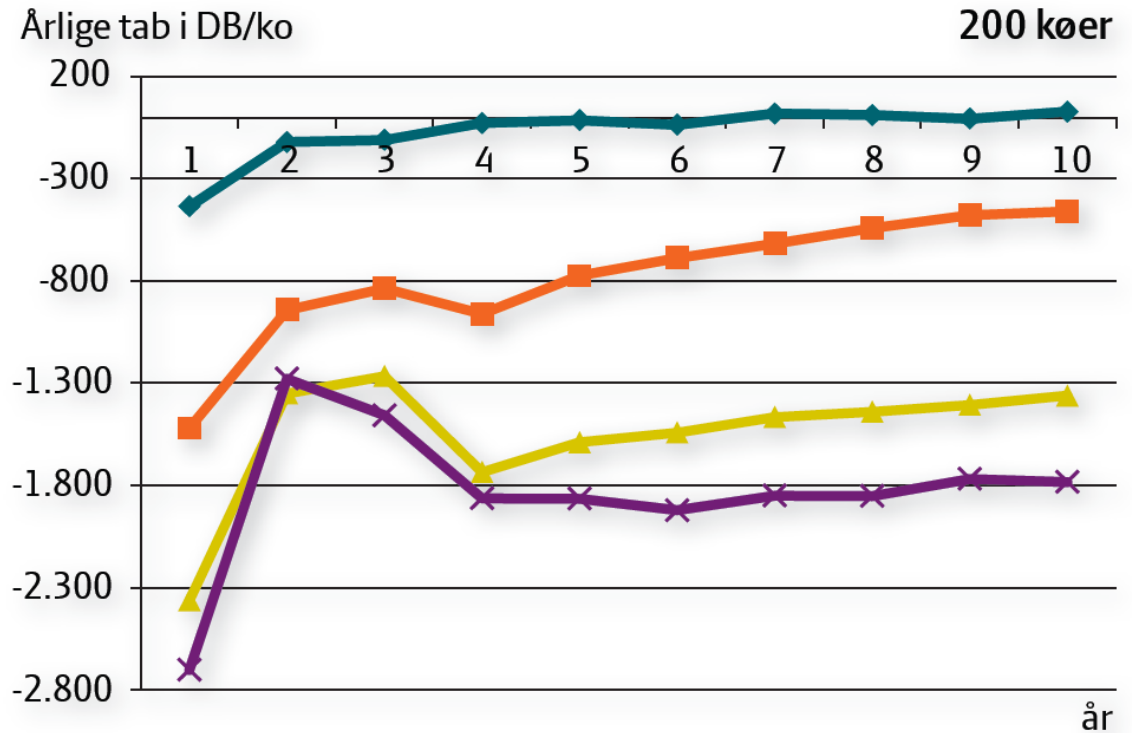
Figur 1. Estimeret gennemsnitligt, årligt tab i dækningsbidrag pr. ko (DKK) i 10 år efter indførelse og spredning af Salmonella Dublin-smitte i Holsteinmalkekvægsbesætninger med henholdsvis 85, 200 og 400 køer,

- ◆ Meget hensigtsmæssig management
- Hensigtsmæssig management
- ▲ Uhensigtsmæssig management
- ✕ Meget uhensigtsmæssig management

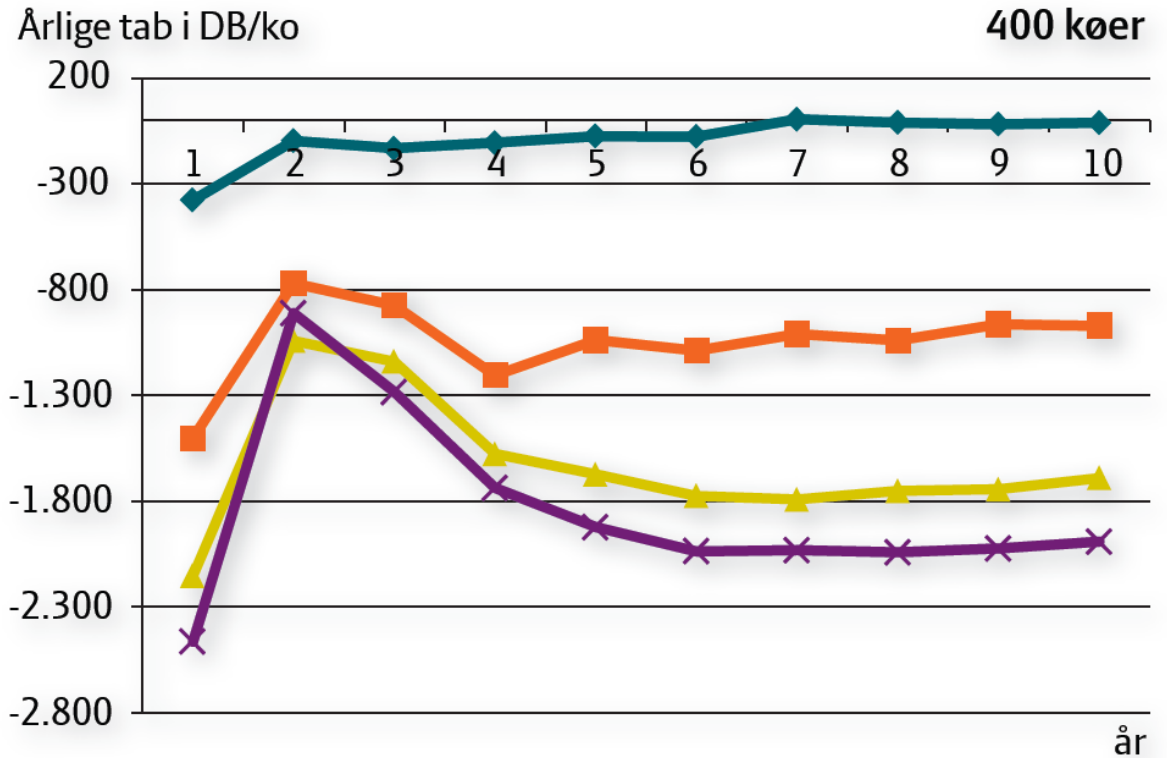
Figur 1. Estimeret gennemsnitligt, årligt tab i dækningsbidrag pr. ko (DKK) i 10 år efter indførelse og spredning af Salmonella Dublin-smitte i Holsteinmalkekævsbesætninger med henholdsvis 85, 200 og 400 køer,

- ◆ Meget hensigtsmæssig management
- Hensigtsmæssig management
- ▲ Uhensigtsmæssig management
- ✕ Meget uhensigtsmæssig management

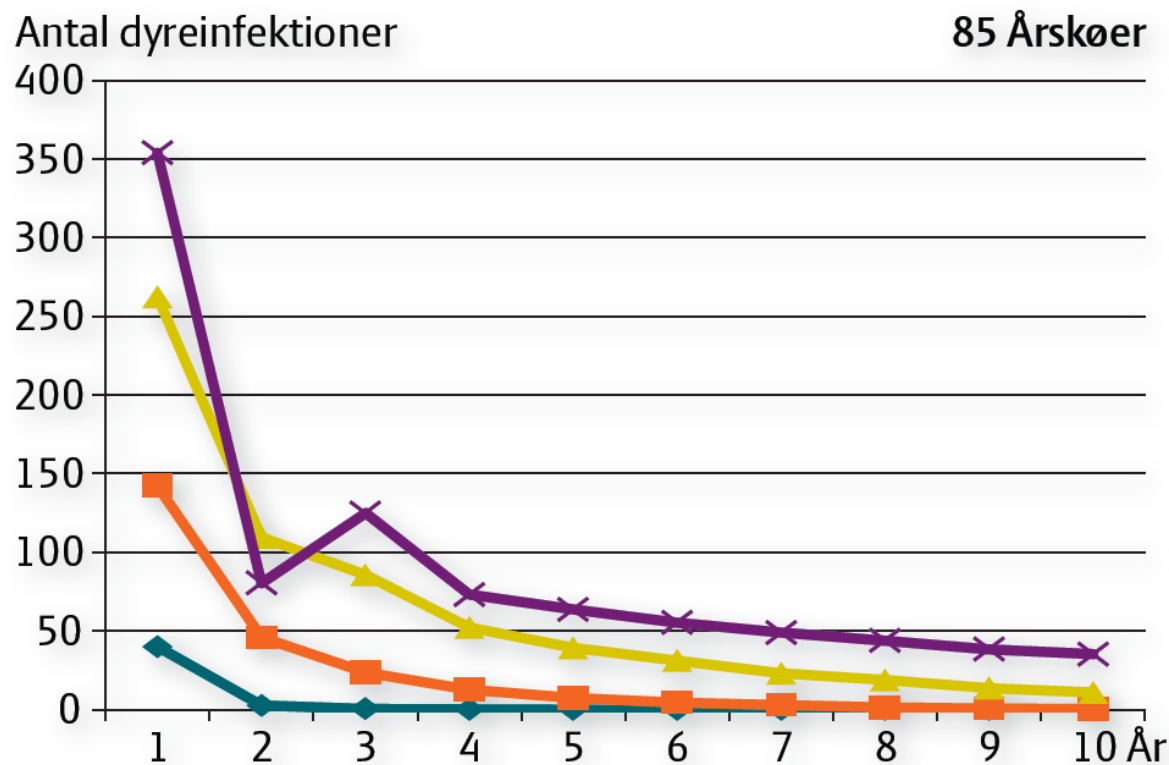
Figur 1. Estimeret gennemsnitligt, årligt tab i dækningsbidrag pr. ko (DKK) i 10 år efter indførelse og spredning af Salmonella Dublin-smitte i Holsteinmalkekvægsbesætninger med henholdsvis 85, 200 og 400 køer,

- ◆ Meget hensigtsmæssig management
- Hensigtsmæssig management
- ▲ Uhensigtsmæssig management
- ✕ Meget uhensigtsmæssig management

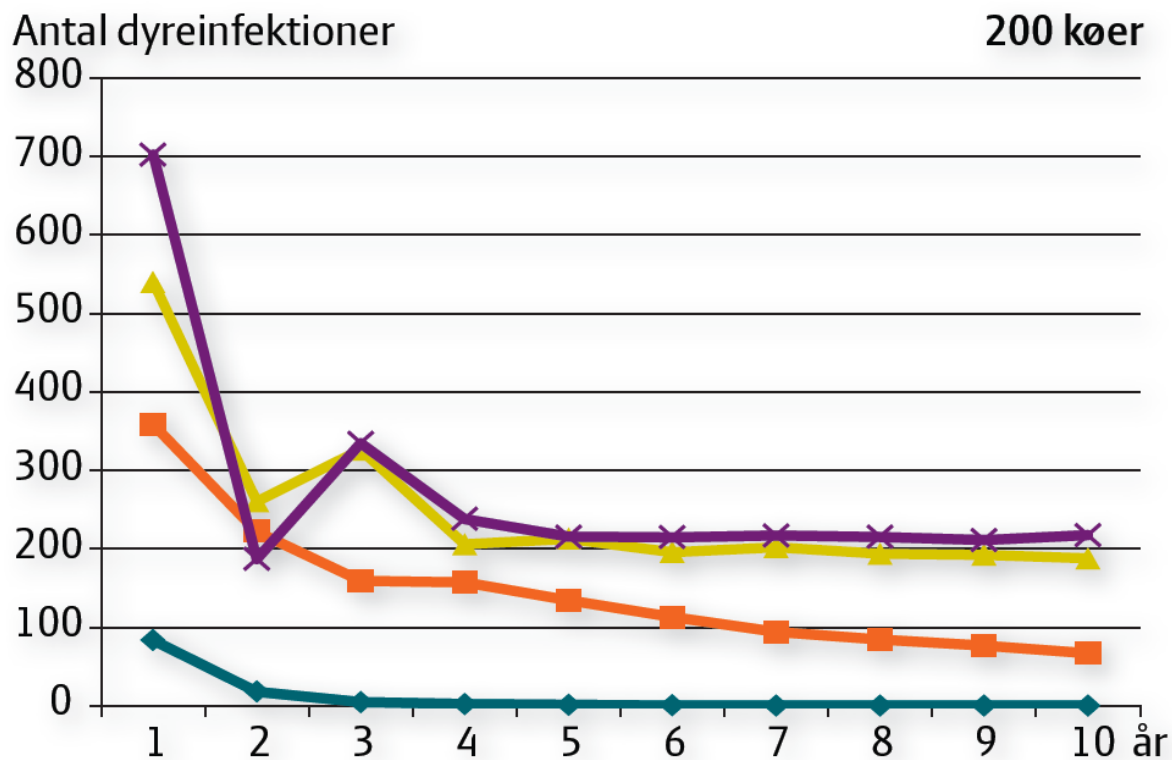
Figur 2. Forventet antal infektioner pr. år i 10 år efter indførelse og spredning af Salmonella Dublin i besætninger med henholdsvis 85, 200 og 400 køer. Bemærk at et dyr kan smittes mere end én gang pr. år;

- ◆ Meget hensigtsmæssig management
- Hensigtsmæssig management
- ▲ Uhensigtsmæssig management
- ✕ Meget uhensigtsmæssig management.

Figur 2. Forventet antal infektioner pr. år i 10 år efter indførelse og spredning af Salmonella Dublin i besætninger med henholdsvis 85, 200 og 400 køer. Bemærk at et dyr kan smittes mere end én gang pr. år;

- ◆ Meget hensigtsmæssig management
- Hensigtsmæssig management
- ▲ U hensigtsmæssig management
- ✕ Meget uhensigtsmæssig management.

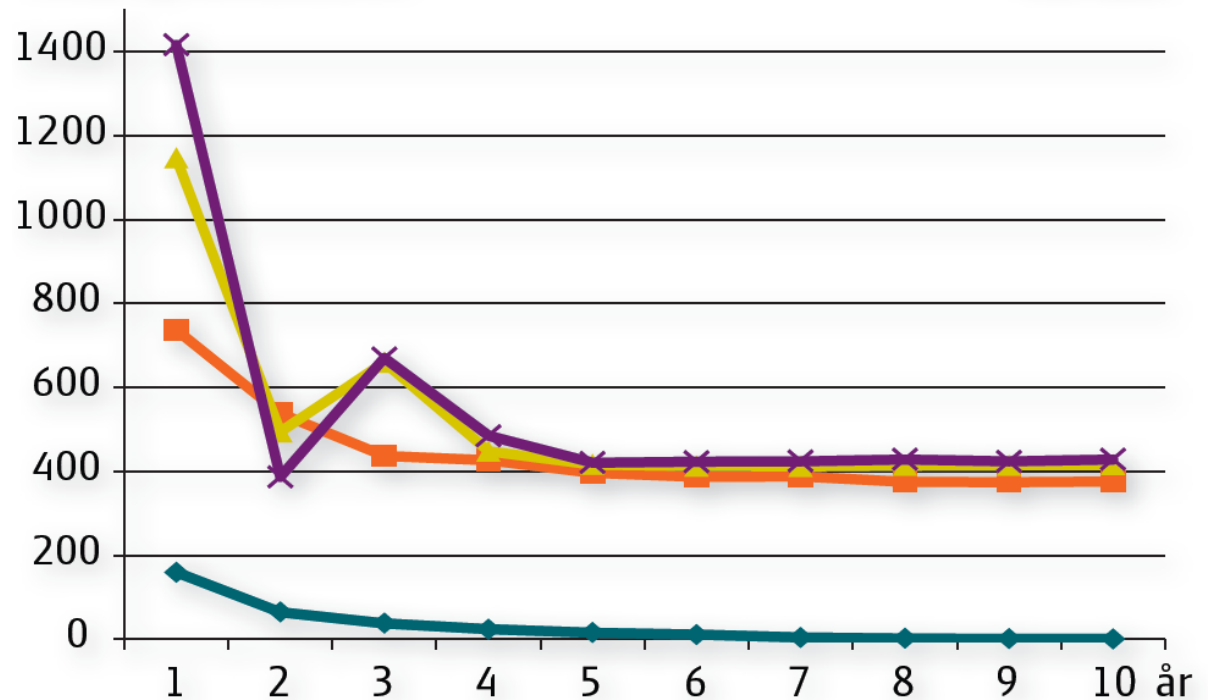

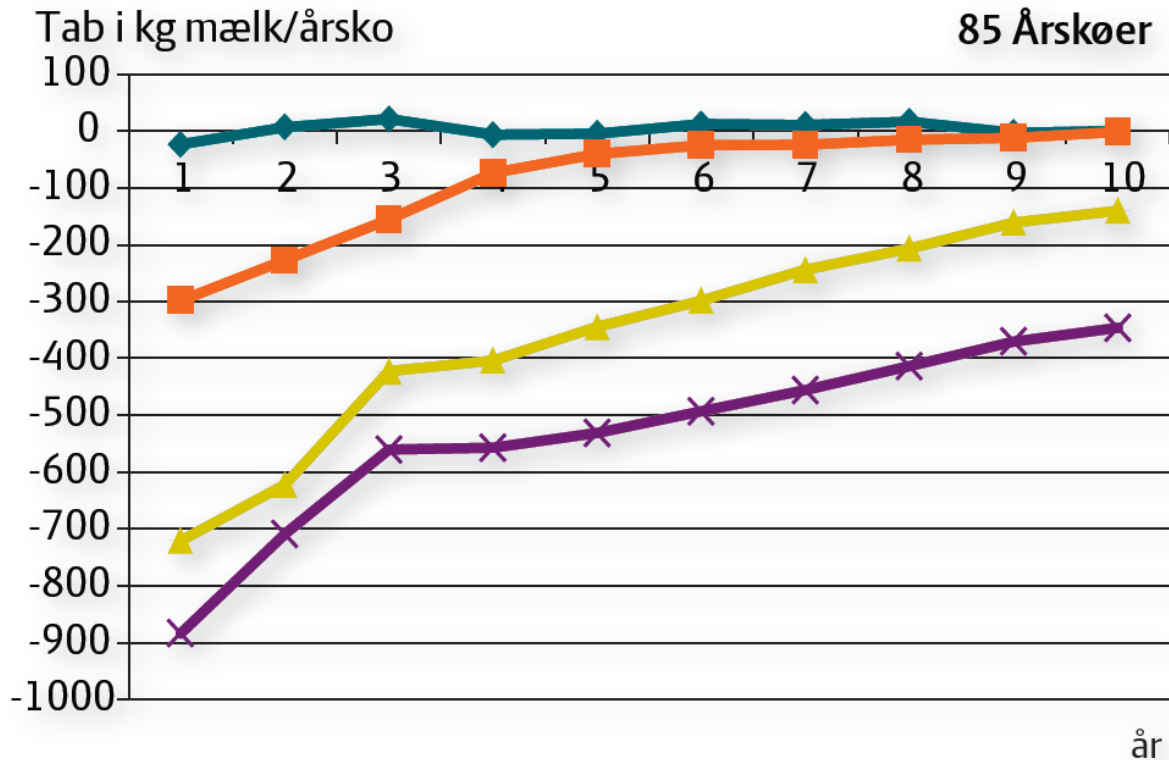
Figur 2. Forventet antal infektioner pr. år i 10 år efter indførelse og spredning af Salmonella Dublin i besætninger med henholdsvis 85, 200 og 400 køer. Bemærk at et dyr kan smittes mere end én gang pr. år;

- ◆ Meget hensigtsmæssig management
- Hensigtsmæssig management
- ▲ U hensigtsmæssig management
- ✕ Meget uhensigtsmæssig management.

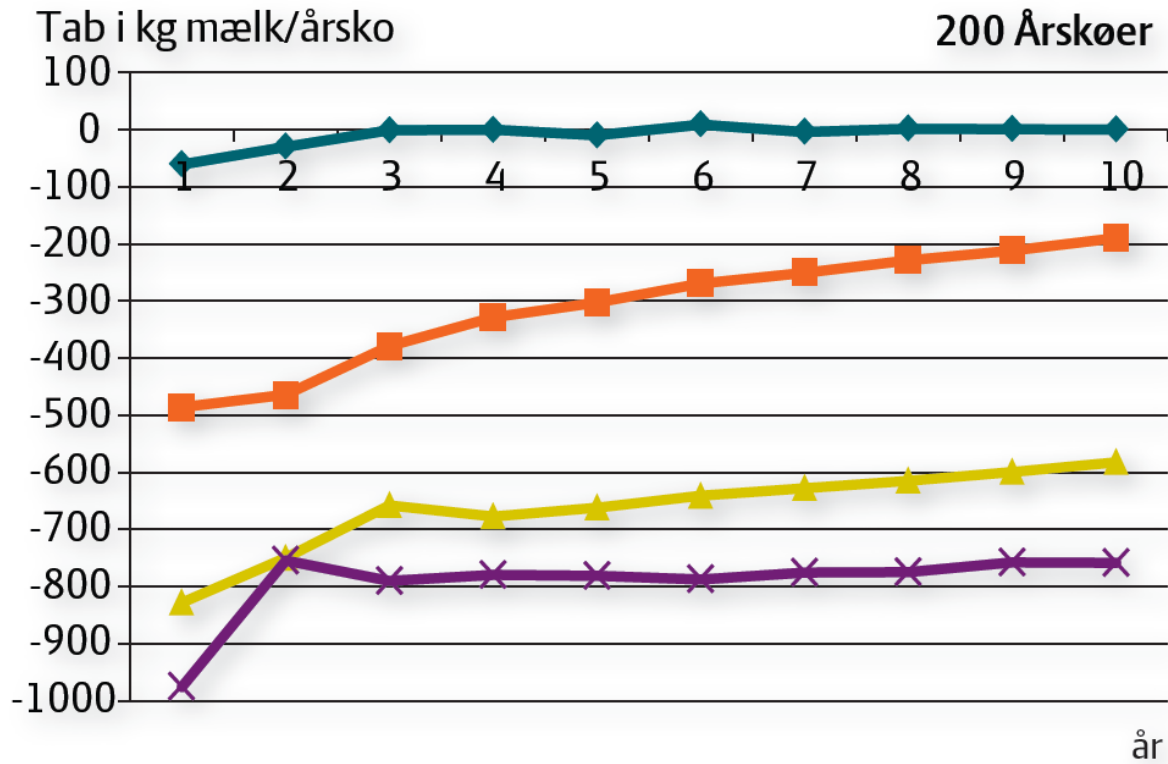
Antal dyreinfektioner

400 køer

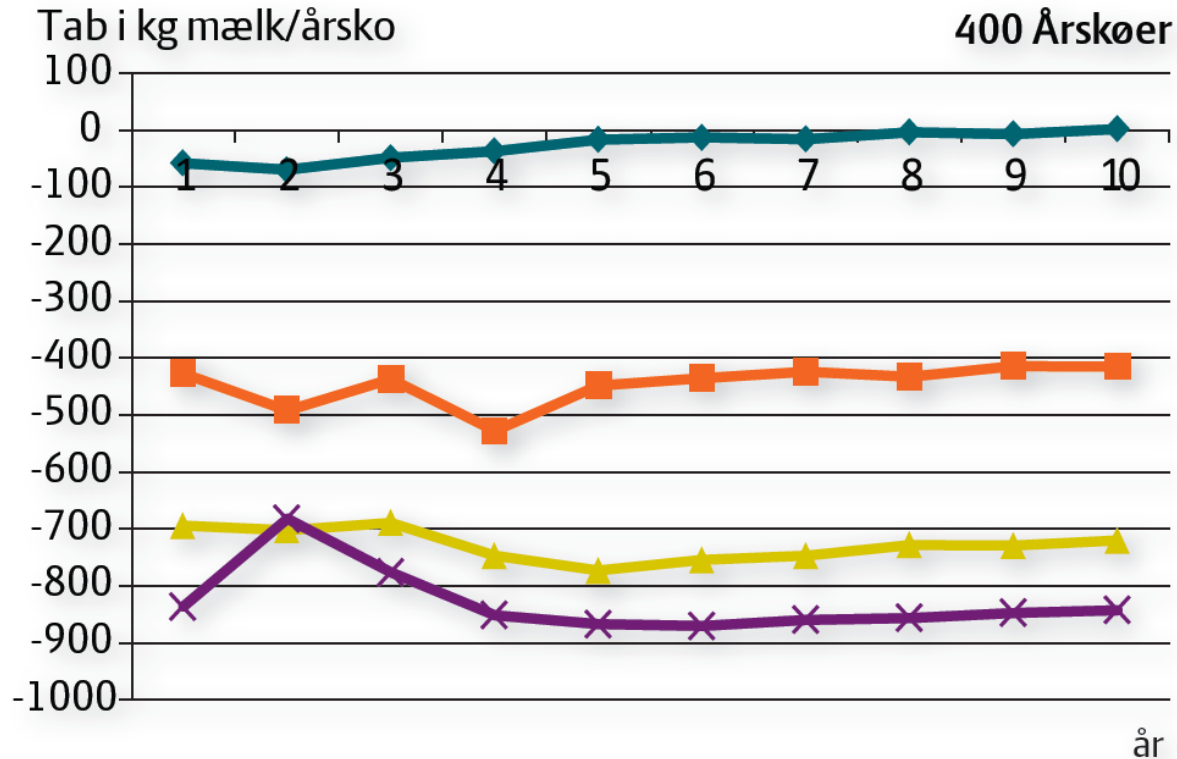

Figur 3. Estimeret, gennemsnitligt, årligt ydelsestab pr. ko i 10 år efter indførelse og spredning af Salmonella Dublin smitte i Holstein malkekvægsbesætninger med henholdsvis 85, 200 og 400 køer. ◆ Meget hensigtsmæssig management, ■ Hensigtsmæssig management, ▲ Uhensigtsmæssig management og ✕ Meget uhensigtsmæssig management.

Figur 3. Estimeret, gennemsnitligt, årligt ydelsestab pr. ko i 10 år efter indførsel og spredning af Salmonella Dublin smitte i Holstein malkekvægsbesætninger med henholdsvis 85, 200 og 400 køer. ◆ Meget hensigtsmæssig management, ■ Hensigtsmæssig management, ▲ Uhensigtsmæssig management og ✕ Meget uhensigtsmæssig management.

Figur 3. Estimeret, gennemsnitligt, årligt ydelsestab pr. ko i 10 år efter indførelse og spredning af Salmonella Dublin smitte i Holstein malkekvægsbesætninger med henholdsvis 85, 200 og 400 køer. ◆ Meget hensigtsmæssig management, ■ Hensigtsmæssig management, ▲ Uhensigtsmæssig management og × Meget uhensigtsmæssig management.

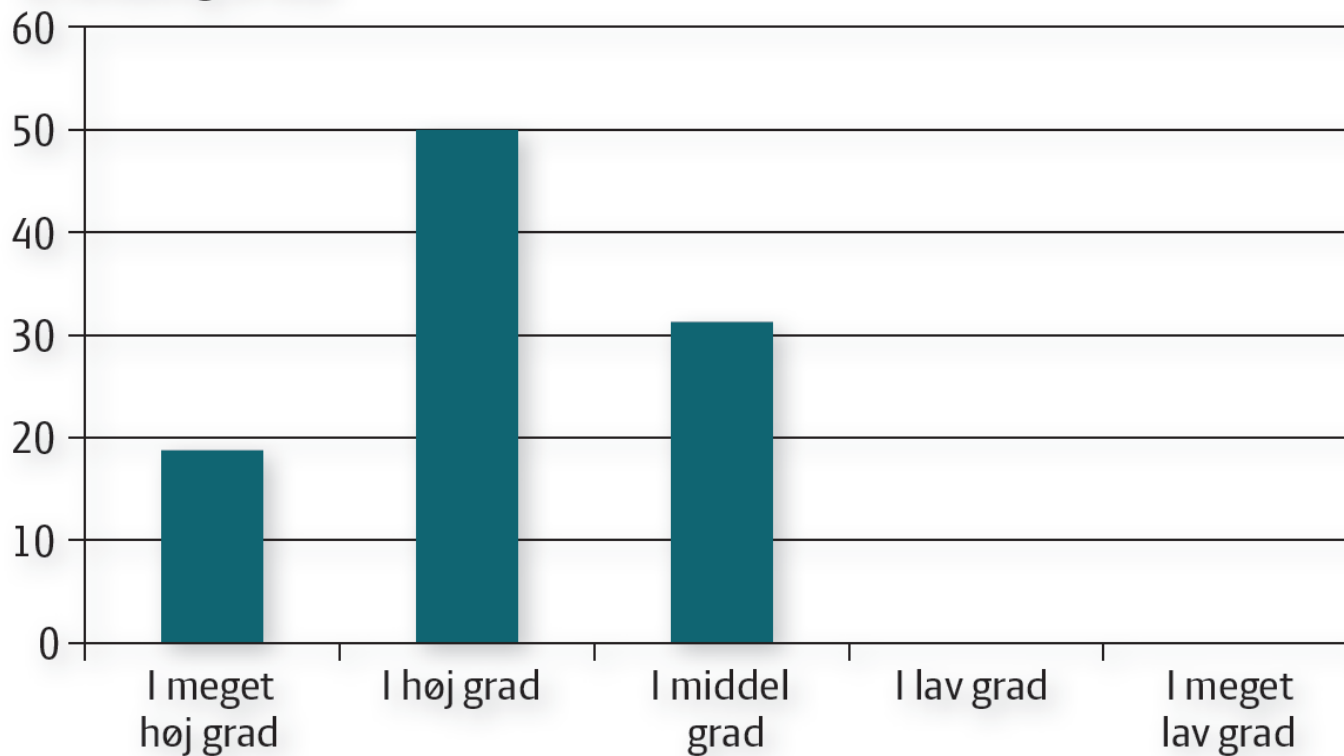
Lean skaber værdi på kvægbedrifter

Vil du anbefale Lean til dine kolleger?

% fordeling af svar

Figur 1. Fordeling af testværternes svar hvorvidt kvægbrugerne vil anbefale Lean til kollegerne.

Tabel 1. Eksempler på økonomiske resultater af Lean ud fra enkeltstående oplevelser blandt test-bedrifterne.

Situation	Indsats	Spildtype	Udbytte	Økonomisk effekt (Kr. pr år)
Dårlig koordination og arbejdsklima	Tavlemøder	Ventetid Overproces*	Plan og koordinering	Mindre tidsforbrug: ca. 50.000
Mange medarbejdere Ukoordineret indsats	VSA Tavlemøder	Bevægelse Ventetid Transport	Maskine samme sted, medarbejderne ken- der indbyrdes afhæn- gighed	Mindre tidsforbrug: ca. 82.000
Dårlig mælke kvalitet Rod på lager Stor kalvedødelighed	Tavlemøder SOP 5S	Overproces* Lagerfejl	Ensartet håndtering og kvalitetslagerstyring	2 øre mere pr. kg: 25.000 Lageromkostninger reduceret med 75.000 Total: 100.000

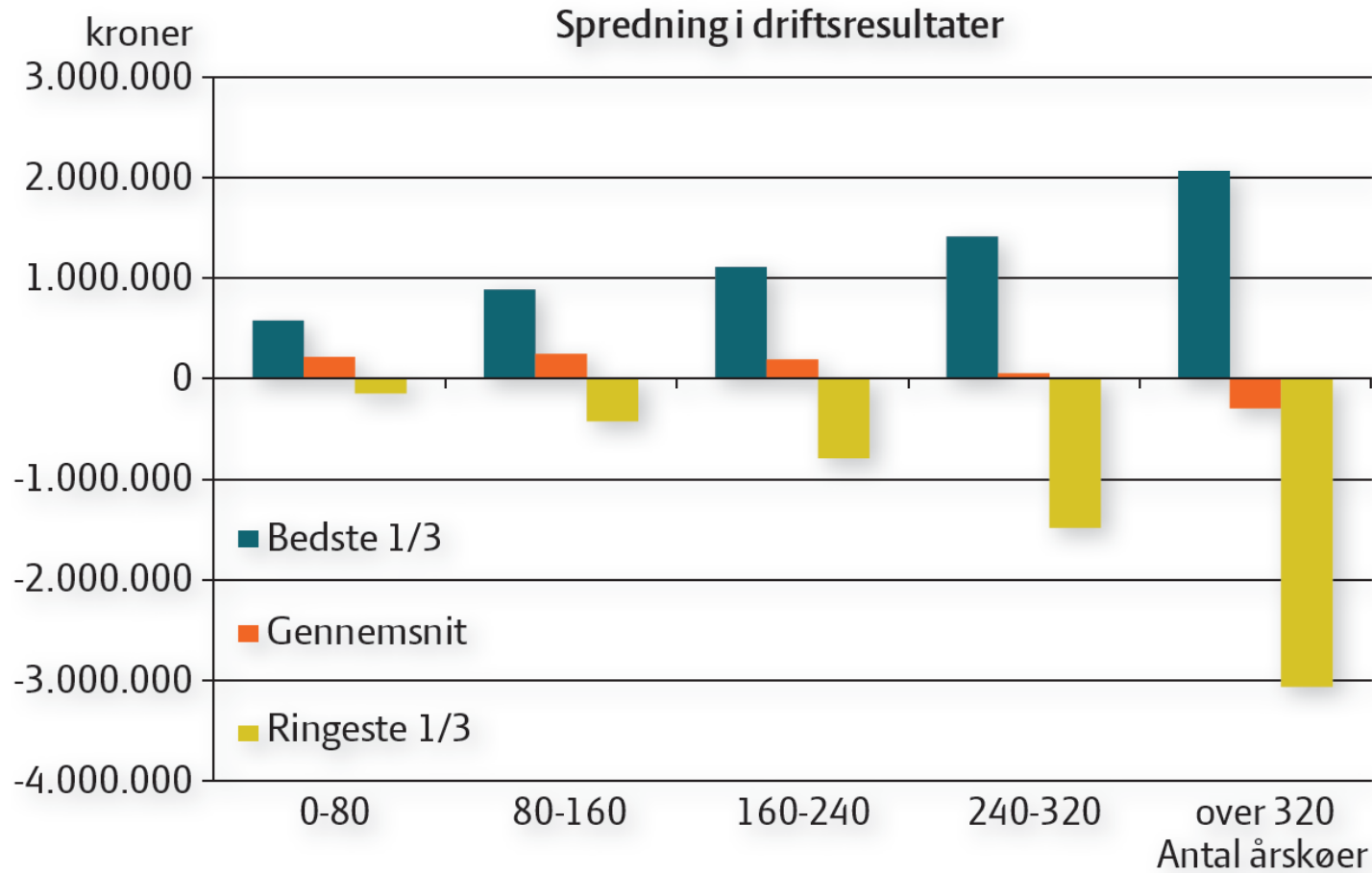
Table 1. Examples of economic results of Lean out from individual experiences among test companies.

Situation	Indsats	Spildtype	Udbytte	Økonomisk effekt (Kr. pr år)
Tilfældig vedligehold i maskinpark Dårlige kalve	Tavlemøder, målstyring og periodisk vedligehold	Ventetid Overproces* Fejl og uudnyttet viden	Plan for vedligehold Mål for kalveflytning Synlige mål	Lavere reparationsomkostninger: ca. 50.000 Forbedret produkt: 91.000 Total: 141.000
Ønsker mere mælk Fem personer blander foder	VSA på fodring Investering: 4 rådgivningstimer á 850 kr.	Uens fodring Fejl	Højere ydelse VSA fremtid SOP	Højere ydelse: 30.000 Bedre foderudnyttelse: 30.000 Total: 60.000
Banken krævede bedre resultater hos ejeren	VSA på malkning Sengebåse i kostalden	Tidsforbrug Ventetid Transport Fejl (malkning)	Sparet tid	Sparet tid – i alt: 202.500
Behov for mere involvering Konflikt	Tavlemøder VSA, goldko	Transport Medarbejderinvolvering	Teamånd Leder mere tryk Mindre tidsforbrug	Spare ansat (3 mdr.): 75.000 Forskel i løn: 60.000 Mindre tidsforbrug: 10.000 Total: 145.000

* Overproces: Gør tingene bedre, end der er behov for. Altså, man får ikke en økonomisk gevinst ud af den ekstra indsats.

Totaløkonomi for malkekvægsbedrifter

Figur 1. Spredning i driftsresultater – alle producenter efter størrelse.

Tabel 1. Fem års udvikling for alle heltidskvægbedrifter (konventionelle såvel som økologiske).

År	2007	2008	2009	2010	2011
Antal regnskaber	2.047	1.865	2.040	2.202	2.357
Antal bedrifter	4.410	4.202	3.737	3.719	3.848
Antal årskøer	110	121	132	139	146
Ha i alt	113	119	126	137	143
Beløb i 1.000 kr.					
Bruttoudbytte	3.031	3.605	3.071	3.605	4.289
Stykomkostninger	982	1.330	1.807	1.351	1.627
Dækningsbidrag	2.049	2.275	1.264	2.254	2.662
Kontante kapacitetsomkostninger	892	1.063	1.176	1.292	1.425
Afskrivninger mv.	361	416	479	498	530
Resultat af primær drift	795	796	-392	463	707
Afkoblet EU-tilskud	401	417	433	463	463
Finansieringsomkostninger	684	1.159	970	1.030	975
Driftsresultat	512	53	-928	-73	194
Egenkapital	11.542	9.469	7.613	7.271	5.409
Hensættelser		2.620	1.814	1.996	1.565
Gæld i alt	14.392	17.542	18.975	20.968	22.005
Balance	25.933	29.632	28.402	30.236	28.979
Nettoinvesteringer kr. pr. årsko	17.414	20.098	5.522	1.923	3.717

Tabel 2. Indtjening for konventionelle kvægbedrifter med stor race opdelt efter størrelse.

Antal årskøer	Gns.	0-80	80-160	160-240	240-320	Over 320
Antal bedrifter	3.013	796	1.252	595	214	155
Årskøer	145	55	121	193	275	441
Ha i alt	139	73	121	181	235	326
Kg EKM pr. ko	8.881	8.203	8.853	8.996	9.009	9.073
Afregningspris pr. kg EKM	2,61	2,60	2,60	2,61	2,62	2,64
Fremstillingspris pr. kg EKM	3,01	3,48	3,09	2,97	2,89	2,85

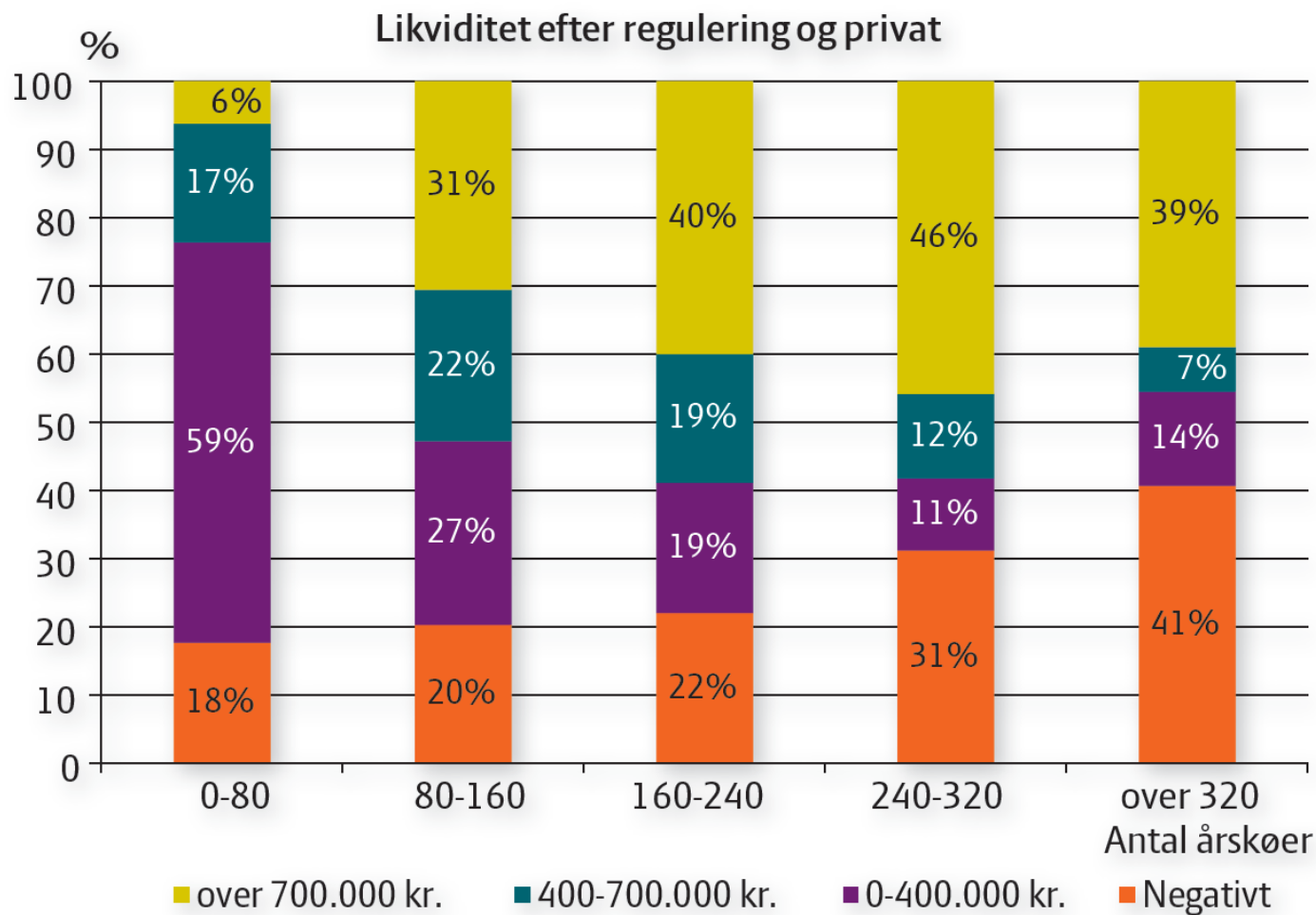
Tabel 2. Indtjening for konventionelle kvægbedrifter med stor race opdelt efter størrelse.

Antal årskøer	Gns.	0-80	80-160	160-240	240-320	Over 320
Beløb i 1.000 kr.						
Dækningsbidrag	2.612	1.048	2.162	3.500	4.970	7.603
Lønomkostninger	318	72	205	449	747	1.402
Øvrige kontante kapacitetsomkostninger	1.087	522	948	1.395	1.902	2.805
Afskrivninger mv.	529	211	437	754	988	1419
Resultat af primær drift	677	243	573	902	1.333	1.978
Afkoblet EU-støtte	458	233	410	596	764	1.043
Finansieringsomkostninger	971	269	747	1.329	2.004	3.571
Driftsresultat	164	207	236	169	93	-550
Heraf realiserede tab på finansielle forretninger	101	19	76	102	255	510
Aktiver i alt	28.885	15.973	25.466	36.611	48.142	66.476
Egenkapital	5.245	6.215	5.531	4.829	4.521	560
Nøgletal						
Soliditet, %	18	39	22	13	9	0,8
Afkastningsgrad, landbrug	1,8	1,1	1,7	2,2	2,6	2,6
Overskudsgrad, landbrug	9,6	5,4	9,6	11,3	12,3	10,7
Aktivernes omsætningshastighed, landbrug	0,19	0,14	0,17	0,19	0,21	0,24

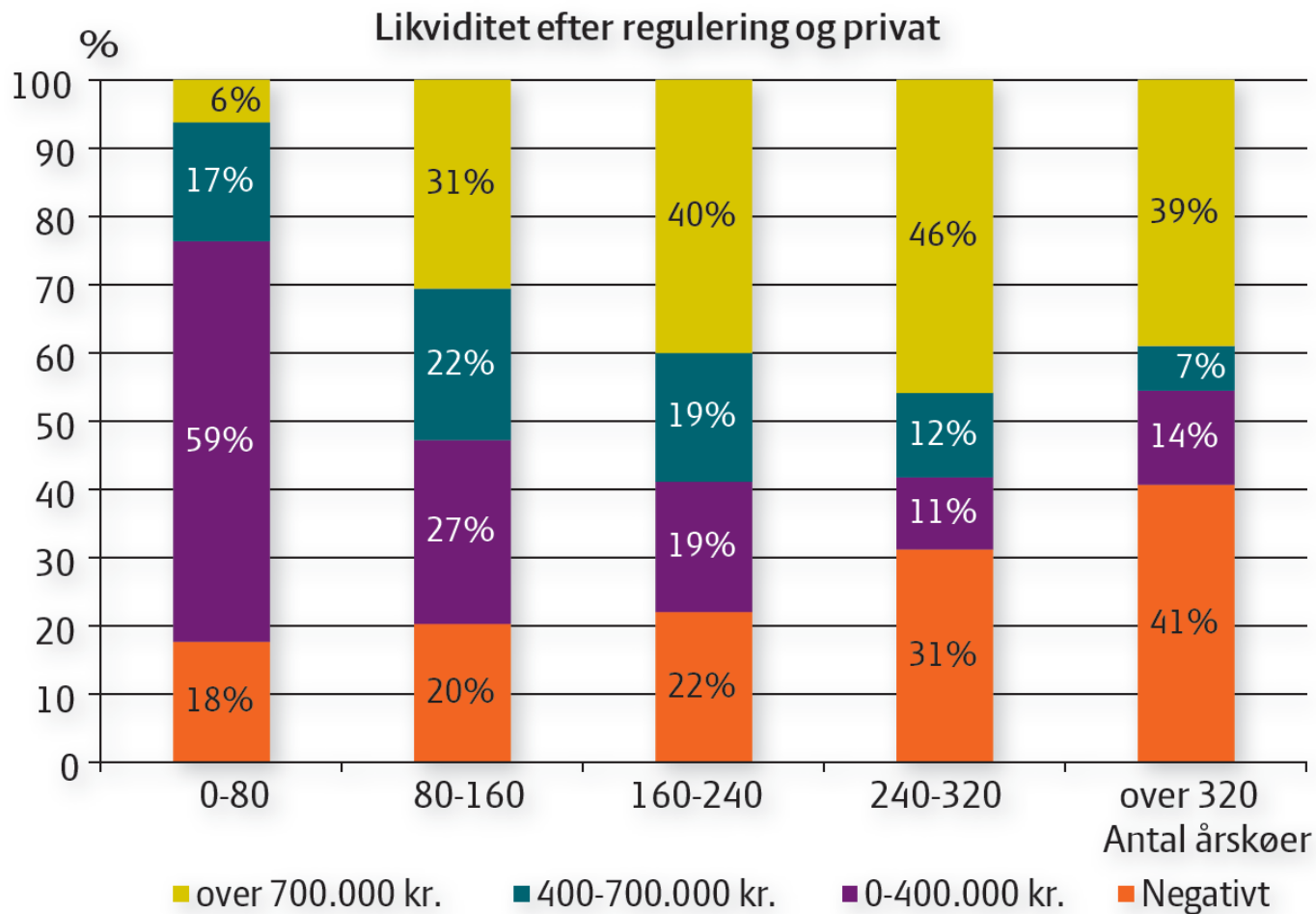
Tabel 2 fortsat

Tabel 3. Investering og finansiering for konventionelle bedrifter opdelt efter størrelsesgrupper.

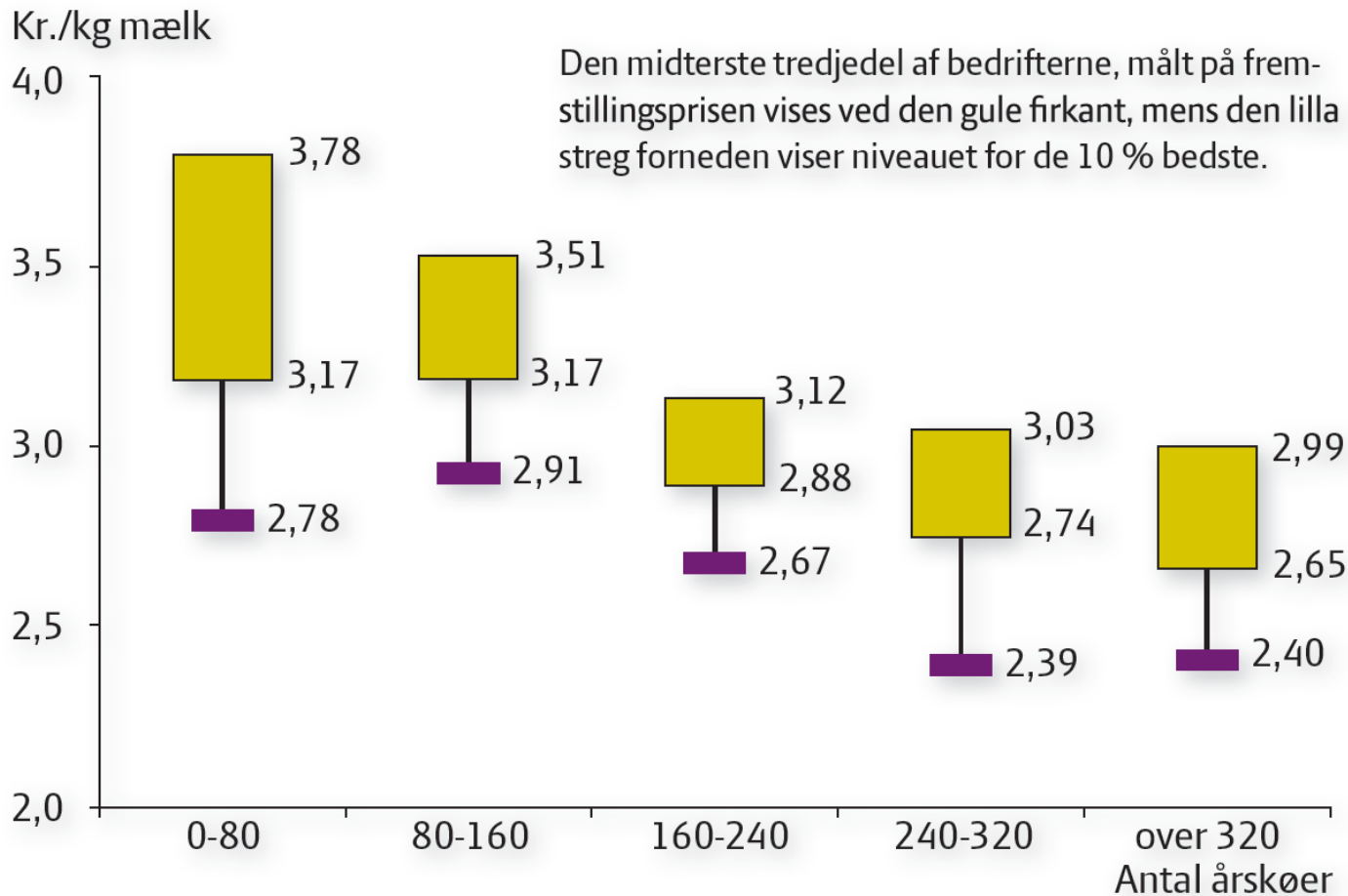
Antal årskøer	Gns.	0-80	80-160	160-240	240-320	Over 320
Beløb i 1.000 kr.						
Driftsbygninger	282	193	165	476	549	568
Maskiner og inventar	304	170	227	404	582	846
Mælkekvote mv.	52	-46	25	118	233	266
Jord	323	301	226	371	666	566
Biler, beboelse og aktiver uden for landbruget	109	95	98	124	131	194
Investering i alt	1.070	713	741	1.493	2.160	2.440
Likviditet efter regulering og privat	391	331	375	512	671	-14
Likviditetsoverskud/-behov	-679	-382	-366	-981	-1.489	-2.454
Selvfinansiering, %	37	46	51	34	31	-1
Afskrivninger mv.	529	211	437	754	988	1.419
Nettoinvesteringer	541	502	304	739	1.172	1.022
Kr. pr. årsko						
Nettoinvesteringer pr. ko	3.731	9.130	2.512	3.830	4.261	2.317

Figur 2. Spredning i likviditet efter regulering og privat, konventionelle bedrifter med stor race.

Figur 2. Spredning i likviditet efter regulering og privat, konventionelle bedrifter med stor race.

Figur 3. Spredning i fremstillingspris pr. kg EKM, inklusive ejerløn og forrentning af bundet kapital. Beregnet på hele virksomheden for bedrifter med konventionel stor race. Den midterste tredjedel af bedrifterne, målt på fremstillingsprisen vises ved den gule firkant, mens den lille streg foroven viser niveauet for de 10 % bedste.

Tabel 4. Indtjening for malkekvægsbedrifter efter race og driftsform.

	Stor race		Jersey	
	Økologisk	Konventionel	Økologisk	Konventionel
Antal bedrifter	417	3013	48	356
Ha i alt	188	139	124	125
Årskøer	138	145	133	159
Kg EKM pr. ko	8.099	8.881	7.515	8.249
Kr. pr. kg EKM	3,09	2,61	3,15	2,68
Beløb i 1.000 kr.				
Dækningsbidrag	3.102	2.612	2.261	2.615
Kontante kapacitetsomkostninger	1.595	1.405	1.194	1.418
Afskrivninger	582	529	449	486
Resultat af primær drift	925	677	619	711
Afkoblet EU Støtte	554	458	377	406
Nettoforpagtningsafgift	281	191	154	201
Øvrige finansieringsomkostninger	854	780	692	637
Driftsresultat	345	164	150	280
Heraf realiserede tab på finansielle forretninger	183	101	48	34
Landbrugsaktiver i alt	30.051	27.045	24.977	23.622

Tabel 4. Indtjening for malkekvægsbedrifter efter race og driftsform.

	Stor race		Jersey	
	Økologisk	Konventionel	Økologisk	Konventionel
Nøgletal				
Soliditet, %	23	18	12	19
Afkastningsgrad, landbug	2,49	1,83	1,57	1,97
Overskudsgrad	17	12	11	11
Aktivernes omsætningshastighed	0,15	0,16	0,14	0,18

Business Check Kvæg

– med driftsgrensanalyser for mælke- og grovfoderproduktion

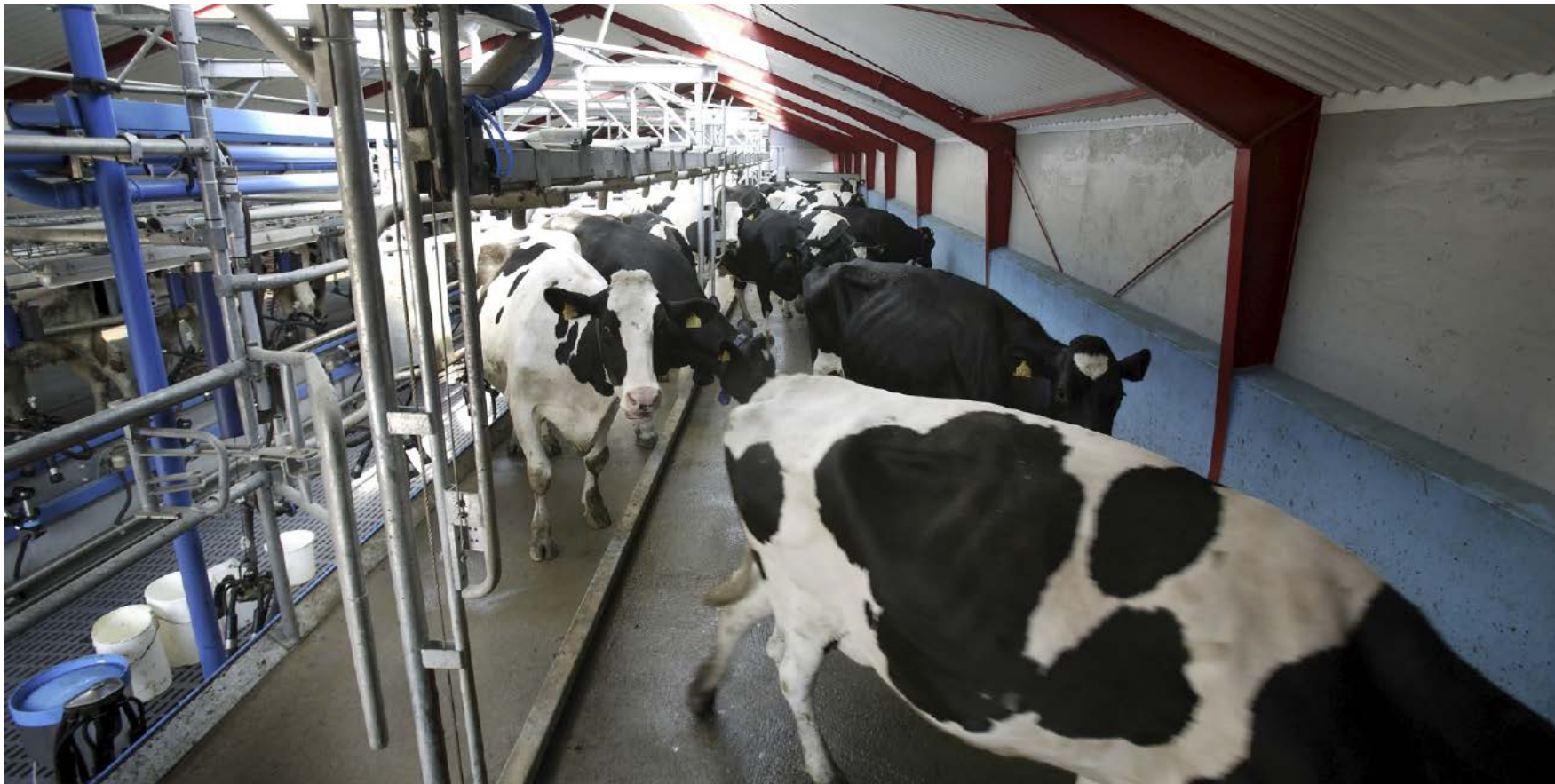

Tabel 1. Fordeling af aktiverne mellem mark og stald ved udarbejdelse af driftsgrensanalysen.

Stald	Mark
Staldanlæg	Maskinhus
Fodersiloer og foderlader	Maskiner
Fuldfodervogn og staldmaskiner	Jord
Gylletank	
Besætning	
Beholdninger af eget og indkøbt foder	
Andelskapital	
Mælkekvote	

Dækningsbidrag – malkekøer med opdræt

Tabel 1. Dækningsbidrag pr. årsko inkl. opdræt, for konventionelle malkekøer af stor race fra 2008-2011. Tallene bygger på opgørelser af dækningsbidrag i KvægNøglen.

År	2008	2009	2010	2011
Antal bedrifter	163	141	140	161
Produktionsgrundlag				
Antal årskøer	151	156	170	192
Mælkeydelse lev., kg EKM/årsko	9.091	9.207	9.191	9.120
Priser				
Mælkepris, kr./kg EKM	2,70	2,02	2,34	2,60
Kraftfoder, kr./FE	1,83	1,80	1,70	2,03
Korn, kr./FE	1,35	0,99	1,07	1,44
Grovfoder, kr./FE	1,22	1,10	1,05	1,12
Bruttoudbytte				
Mælkeindtægt, kr./årsko	24.994	19.047	21.870	24.178
Tilvækstværdi, kr./årsko*	3.798	565	1.883	2.934
Bruttoudbytte, i alt	28.792	19.612	23.753	27.112
Stykomkostninger				

Tabel 2. Dækningsbidrag for konventionelle Jersey malkekøer inklusivt opdræt. Tallene bygger på opgørelser af dækningsbidrag i KvægNøglen.

År	2008	2009	2010	2011
Antal bedrifter	33	26	24	25
Produktionsgrundlag				
Antal årskøer	157	178	192	200
Mælkeydelse lev., kg EKM/årsko	8.377	8.413	8.497	8.594
Priser				
Mælkepris, kr./kg EKM	2,79	2,09	2,42	2,68
Kraftfoder, kr./FE	1,92	1,81	1,63	1,95
Korn, kr./FE	1,26	1,04	1,08	1,35
Grovfoder, kr./FE	1,23	1,10	1,05	1,12
Bruttoudbytte				
Mælkeindtægt, kr./årsko	23.392	17.637	20.620	23.148
Tilvækstværdi, kr./årsko*	2.308	-206	665	1.193
Bruttoudbytte, i alt	25.700	17.431	21.285	24.341

Tabel 2. Dækningsbidrag for konventionelle Jersey malkekøer inklusivt opdræt. Tallene bygger på opgørelser af dækningsbidrag i KvægNøglen.

År	2008	2009	2010	2011
Antal bedrifter	33	26	24	25
Stykomkostninger				
Foderomkostninger, kr./årsko	11.152	10.098	9.209	10.614
Øvrige stykomkostninger, kr./årsko	2.197	2208	2.248	2.048
Stykomkostninger i alt, kr. pr. årsko	13.349	12.306	11.457	12.662
Dækningsbidrag pr. årsko	12.350	5.125	9.827	11.679
Dækningsbidrag pr. kg. EKM	1,48	0,61	1,15	1,36

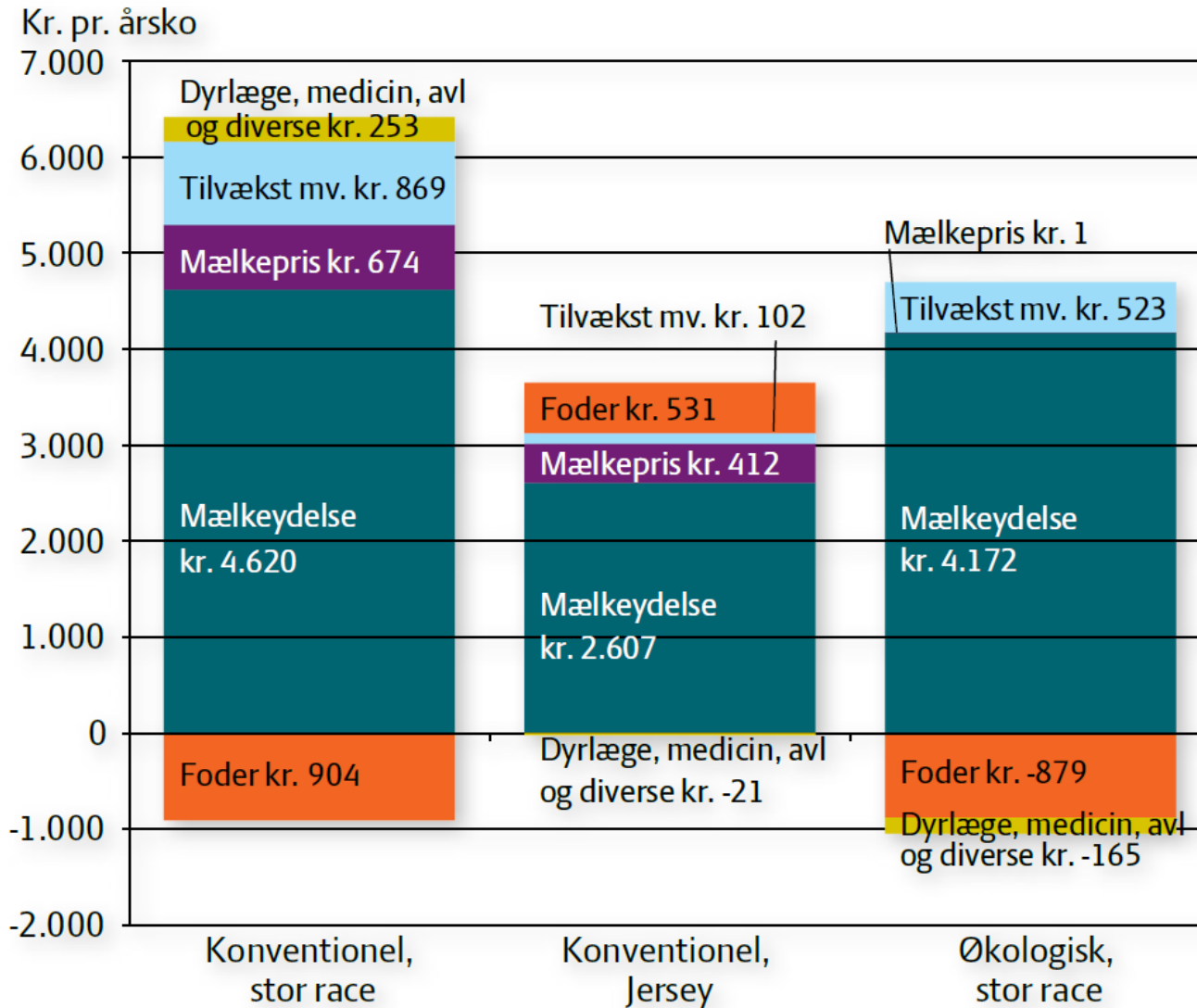
* Konjunktur udgør 1.383 kr./årsko i 2008, 1.202 kr./årsko i 2009, 356 kr./årsko i 2010 og 4 kr. i 2011.

Tabel 3. Dækningsbidrag for økologiske malkekøer af stor race. Tallene bygger på opgørelser af dækningsbidrag i KvægNøglen. Tallene for 2010 bygger på opgørelser af dækningsbidrag i KvægNøglen.

År	2008	2009	2010	2011
Antal bedrifter	26	31	33	33
Produktionsgrundlag				
Antal årskøer	165	183	171	177
Mælkeydelse lev., kg EKM pr. årsko	8.599	8.541	8.432	8.556
Priser				
Mælkepris, kr. pr. kg EKM	3,31	2,59	2,86	3,10
Kraftfoder, kr. pr. FE	3,22	3,48	3,41	3,81
Kom, kr. pr. FE	2,28	1,57	1,45	2,07
Grovfoder, kr. pr. FE	1,43	1,37	1,37	142
Bruttoudbytte				
Mælkeindtægt, kr. pr. årsko	29.287	22.684	24.654	27.291
Tilvækstværdi, kr. pr. årsko*	4.119	1.000	2.238	3.197
Bruttoudbytte, i alt	33.406	23.684	26.892	30.488

Tabel 3. Dækningsbidrag for økologiske malkekøer af stor race. Tallene bygger på opgørelser af dækningsbidrag i KvægNøglen. Tallene for 2010 bygger på opgørelser af dækningsbidrag i KvægNøglen.

År	2008	2009	2010	2011
Antal bedrifter	26	31	33	33
Bruttoudbytte				
Mælkeindtægt, kr. pr. årsko	29.287	22.684	24.654	27.291
Tilvækstværdi, kr. pr. årsko*	4.119	1.000	2.238	3.197
Bruttoudbytte, i alt	33.406	23.684	26.892	30.488

Figur 1. Forskellen i dækningsbidrag mellem den højeste fjerdedel og laveste fjerdedel, konventionel stor race samt forskellen i dækningsbidrag mellem den højeste tredjedel og laveste tredjedel, Jersey, henholdsvis økologisk produktion.

Tabel 4. Dækningsbidrag på konventionelle bedrifter med stor race, opdelt efter stigende dækningsbidrag pr. 2011. Gruppe 1 har det laveste dækningsbidrag og gruppe 4 det højeste. Data er fra 161 Kvæg-Nøglebesætninger.

Bedrifter pr. gruppe	40	41	39	41
Gruppe	1	2	3	4
Antal årskøer	182	180	190	215
Årsopdræt pr. årsko	0,89	0,91	0,95	0,87
Mælkeydelse pr. ko, kg EKM	8.259	8.810	9.335	10.064
Mælkepris, kr. pr. kg leveret	2,56	2,60	2,59	2,63
Grovfoderforbrug, FE pr. årsko	5.291	5.464	5.573	5.516
Forbrug af andet, FE pr. årsko	3.156	3.177	3.299	3.504
I alt foderforbrug, FE pr. Åårsko	8.447	8.641	8.872	9.020
Kornpris, øre pr. FE	146,57	145,04	148,09	136,76
Kraftfoderpris øre. pr. FE	204,29	204,65	200,64	201,39
Grovfoderpris, øre pr. FE	112,54	111,88	111,90	112,19

Tabel 4. Dækningsbidrag på konventionelle bedrifter med stor race, opdelt efter stigende dækningsbidrag pr. 2011. Gruppe 1 har det laveste dækningsbidrag og gruppe 4 det højeste. Data er fra 161 Kvæg-Nøglebesætninger.

Bedrifter pr. gruppe	40	41	39	41
Gruppe	1	2	3	4
Kroner pr. årsko				
Mælkeindtægt	21.608	23.493	24.669	26.903
Tilvækstværdi*	2.437	2.861	3.129	3.306
- heraf realforskydning	144	324	101	257
- heraf konjunkturforskydning	293	317	311	314
Bruttoudbytte	24.045	26.353	27.798	30.209
Foder	12.576	12.719	13.050	13.480
Heraf grovfoder	48 %	49 %	49 %	48 %
Dyrelæge, medicin og avl	1.356	1.328	1.293	1.238
Diverse omkostninger	1.064	960	1.053	929
Stykomkostninger	14.996	15.008	15.396	15.648
Dækningsbidrag	9.049	11.346	12.403	14.561
Dækningsbidrag, kr. pr. kg EKM	1,10	1,29	1,33	1,45

Tabel 5. Tekniske nøgletal på konventionelle bedrifter med stor race, opdelt efter stigende dækningsbidrag pr. 2011. Gruppe 1 har det laveste dækningsbidrag og gruppe 4 det højeste. Data er fra 161 Kvæg-Nøgle besætninger.

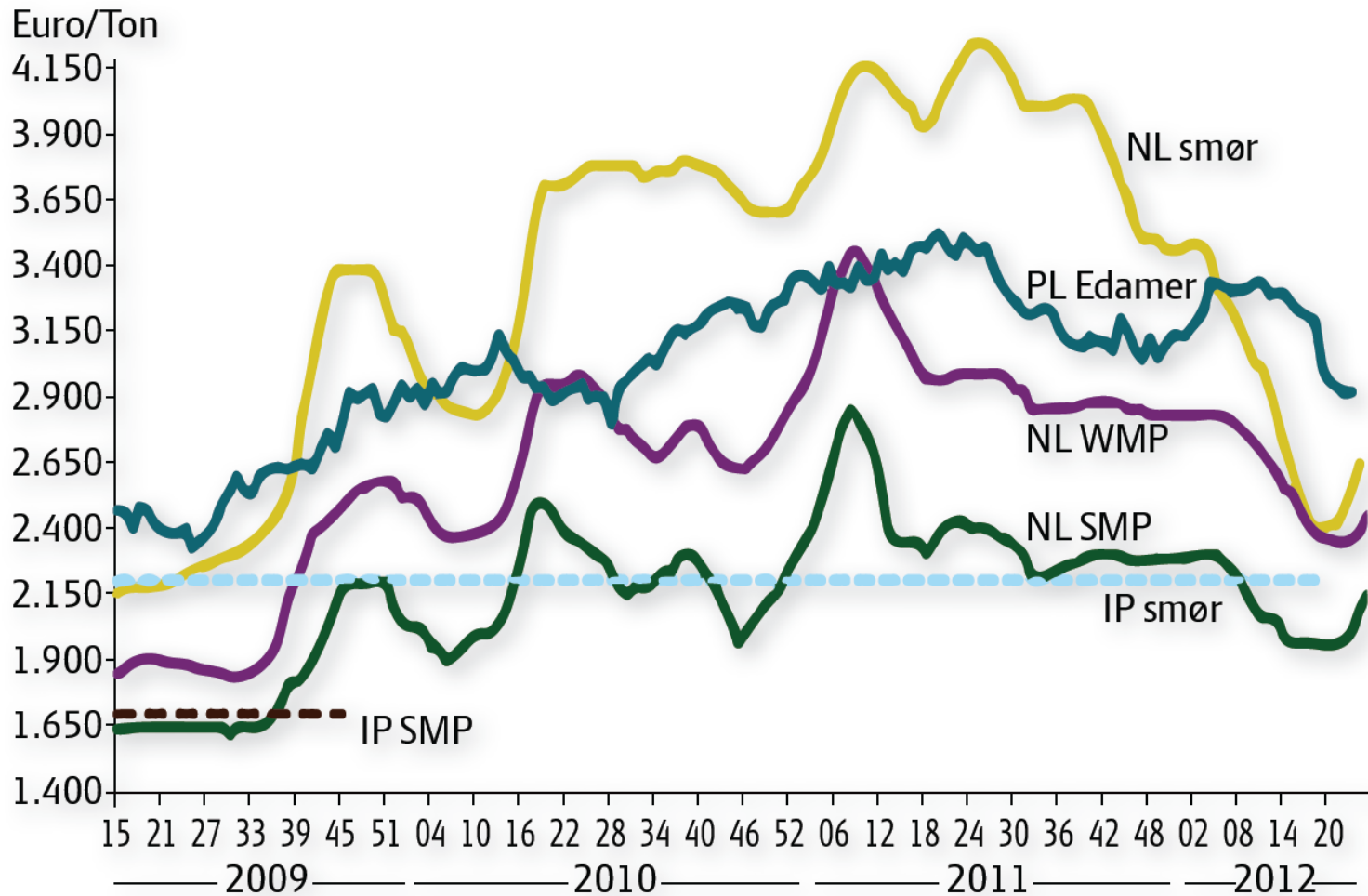
Bedrifter pr. gruppe	40	41	39	41
Gruppe	1	2	3	4
Tekniske nøgletal				
Dødelighed				
Døde køer, pct.	7,34	5,24	4,51	3,59
Dødfødte kalve, pct.	6,68	6,53	6,40	6,73
Døde kalve, 1-14 dage, pct.	3,39	2,57	1,94	2,13
Mælke kvalitet og reproduktionseffektivitet				
Celletal fra ydelseskontrol, 1.000 celler/ml	338	263	251	215
Kvalitetstillæg i alt pr. kg EKM (lev.)	4,74	7,37	7,47	8,52
Reproduktionseffektivitet	0,15	0,18	0,20	0,21
Foderudnyttelse				
FE pr. kg mælk	1,02	0,98	0,95	0,90
Fodereffektivitet FE	80,73	82,07	83,70	84,44
Ensilagekvalitet (opf.)	1,18	1,18	1,16	1,16
Proteinudnyttelse	24,4	25,5	26,1	27,1

*Værdiændring på besætning udgør hhv. 293, 317, 311 og 314 kr./årsko i grupperne 1, 2, 3 og 4.

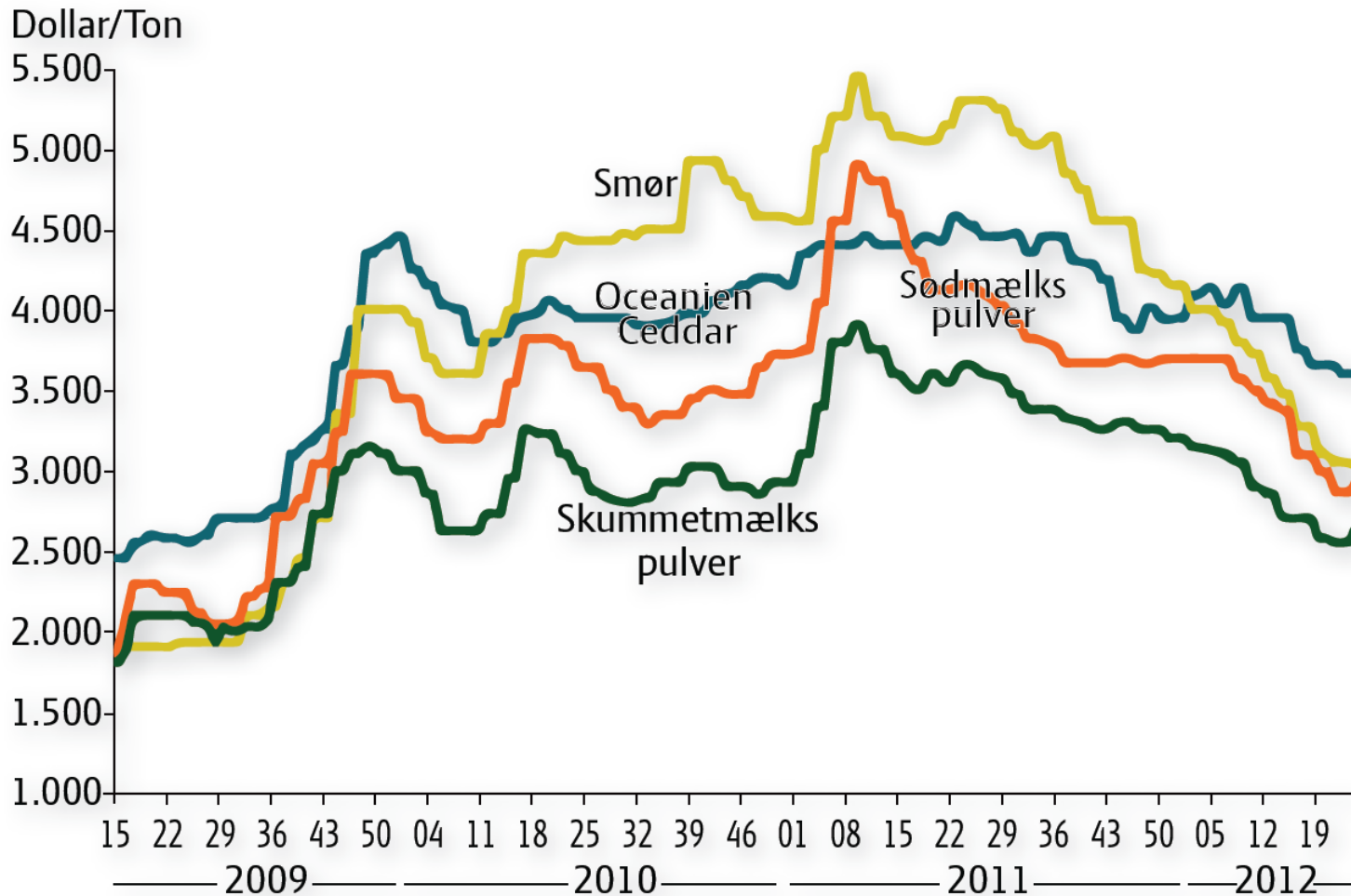
Mælke markedet

– positive udsigter, dog med prisudsving

Figur 1.
Udviklingen i den
hollandsk/polske
notering i euro/
ton.

Figur 2. Udviklingen i verdensmarkedspriserne fra 2009 til sommeren 2011.

Ti års udvikling – bedrifter med malkekvæg

Tabel 1. Ti års udvikling i kvægbruget - alle malkeracer.

År	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal bedrifter	7.515	6.793	5.697	4.995	4.668	4.410	4.202	3.737	3.719	3.848
Antal køer	78	84	92	95	103	110	121	133	139	146
Antal ha	82	86	98	93	108	113	119	129	137	143
Kg EKM pr. ko	7.715	8.004	8.155	8.253	8.481	8.583	8.603	8.799	8.813	8.721
Kr. pr. kg EKM	2,46	2,36	2,34	2,27	2,17	2,38	2,77	2,08	2,42	2,67
Kr. pr. kg EKM, 2011-priser	3,01	2,83	2,76	2,62	2,45	2,65	2,95	2,18	2,49	2,67
Resultatopgørelse										
Beløb pr. bedrift i 1.000 kr.										
Dækningsbidrag	1.293	1.398	1.537	1.452	1.511	2.049	2.275	1.264	2.254	2.662
Kontante kapacitetsomkostninger	531	583	640	678	742	892	1.063	1.176	1.292	1.425
Driftsmæssige afskrivninger	204	221	269	275	288	361	416	479	498	530
Resultat af primær drift	558	594	628	499	481	796	796	-392	463	707
Afkoblet EU-tilskud				277	376	401	417	433	463	463
Finansieringsomkostninger	383	407	459	429	482	684	1.159	970	1.030	975
Driftsresultat	175	187	169	347	375	512	54	-928	-104	194
Driftsresultat 2011-priser	214	224	199	400	423	570	58	-972	-107	194
Balance										
Beløb pr. bedrift i 1.000 kr.										
Samlede aktiver	9.963	11.457	13.272	16.286	21.177	25.933	29.632	28.402	30.236	28.979
Gæld i alt	6.270	7.310	9.148	9.816	10.999	14.392	17.542	18.975	20.968	22.005
Gæld pr. årsko	80	87	99	103	107	131	145	143	151	151
Dækningsbidrag pr. produktionsenhed										
Dækningsbidrag pr. ko, stor race	10.858	10.670	10.545	11.179	10.138	11.619	13.321	5.151	9.947	11.850
DB pr. kg EKM, stor race	1,36	1,31	1,25	1,28	1,13	1,28	1,46	0,56	1,08	1,29
DB pr. kg EKM, stor race 2011-priser	1,66	1,57	1,47	1,48	1,28	1,42	1,56	0,59	1,11	1,29

Fra 2002 til 2008 er ejendomsværdien delvist opgjort efter den offentlige vurdering mens det fra 2009 og fremefter følger dagsværdien. Ændringen i opgørelsesprincipperne gør, at aktiverne ikke er direkte sammenlignelige fra år til år i tabel 1. Totaløkonomitalene er fra VFL's økonomidatabase. Mens opgørelse af dækningsbidrag pr. ko og pr. kg EKM stammer fra KvægNøglen.